

Izhaja razen ponedeljka in dneva po
prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnštvo: KRSKO.

Naslov za dopise: »Napreje«, Krško.
Ček rač. št. 11.959.

NAPREJ

Stane mesečno 20 Din, začasno 10 D.
za inozemstvo 30 Din, začasno 15 D.
(dokler ne začne zopet redno izhajati).

Oglasi: prostor 1x87 mm 1 Din.
Mali oglasi: vsaka beseda 50 p, najmanj 5D.

Dopise frankirajte in podpisujte,
sicer se ne priobčijo. Rokopisi se
ne vračajo.

Reklamacije za list so pošt. proste.

Glasi Socialistične stranke Jugoslavije.

Ljenin — Jezus — masa.

Večji nego Peter Veliki — boljši nego Marks — genij — božanska duša — itd. Tako in enako čitamo v vseh listih vseh razredov in vseh struj, vse se klanja pred božansko velikostjo moža, ki je umrl. Pri tem ga povsod prav neusmiljeno blatijo s hinavsko izjavo, da o napakah njegovih po smrti ni spodobno govoriti...

Ogabno je, kako nestvarni so naši žurnalisti. O kraljih in cesarjih, ministrih in diplomatih, umetnikih in izumiteljih, sploh o vseh tistih, ki jih syet pozna, pripravljajo že dolgo pred njih smrtjo nekrologe (posmrtnice), in kadar pride poročilo o smrti, pogledajo med svoje zapisnike, izberejo pokojnikov nekrolog, ga ozaljšajo z velikimi in sladkimi besedami, mu pridenejo dišav trenutnega razpoloženja ljudstva (svojih čitateljev) in ga objavijo na uvodnem mestu časopisa, ki mu prodajajo svoje zmožnosti in nezmožnosti.

Ogabno je. Človek se rodi, raste in dozori. Vsak ima nalogo, ki mu jo jasno očrtava njegova vest. Kdor je tej nalogi svoje sile resnično posvetil, ni živel zastoj, pa naj si bo to v malem ali v velikem. Vsak človek je velik samo v razmerju do svoje vesti, brez ozira na to, ali so bili uspehi njegovega dela za široko javnost vidni ali ne.

Najogabnejše je pa, če govore tako o socialistu, o pristašu družabne ideje. Prav nič se niso poglobili v velikanski razloček med starim in novim svetom, prav nič jih ne gane dejstvo, da razlagajo moderni zgodovinarji razvoj človeške družbe popolnoma drugače nego stari. Kakor so pisali nekrologe stari, tako jih pišejo mladi: edini namen jim je v tem, da izpolnijo svojo kruhoborsko dolžnost, da se prikupijo gospodarju. Zato je tudi vsebina njih nekrologov enaka starim. Veliki kralj je objel s svojimi velikimi rokami še enkrat toliko nego drugi navadni ljudje, njegov seženj je bil za dva sežnja, potem za tri in za deset, potem za kilometer, potem za sto kilometrov in tisoč kilometrov, stvoril je državo, ki ji je vdihnil svojo dušo in je tako zagospodaril nad vsem svetom. Takih čudodelnih kraljev je bilo že zelo mnogo, pa še vsak dan katerega zraven pripišejo. In da pokažejo velikost, primerjajo najnovejšega pokojnika s prejšnjimi. Franc Jožef je bil večji nego Aleksander Veliki, malomestni prepisavček za farovski oder je bil večji nego Šekspir in Pij IX. je bil skoro kakor Jezus.

Gospodar pohvali svojega hlapca: dobro si napisal! Zakaj bi ne pohvalil? Čim bolj pohvali, tem bolj je prepričan, da bo tudi njegov nekrolog zelo lep — kako bi ne? Svojega gospoda bo postavil hlapec nad Aleksandra, nad Šekspira in nad Jezusa, nad vse tri...

Najžalostnejši izmed vseh gospodarjev je masa. To so dokazali ljubljanski demagogi v občinskem svetu, ko so napravili cirkus na Ljeninov račun. Lažnjivi komunisti, lažnjivi socialisti in lažnjivi kristjani so postavili Ljenina med najsvetejše syetnike, da se prikupijo svojemu gospodarju, masi. Upajo, da jih bo masa zaradi tega cirkusa zopet volila...

Ubogi hlapci in še bolj ubogi gospodar! Če je Ljeninovo delo zmožno odrešiti proletarijat iz bede sedanjega družabnega reda, da, če bi bil proletarijat že faktično odrešen po Ljeninovi zaslugi, vendar bi ta gospodar in ti njegovi hlapci tudi že izvršeno odrešenje zopet uničili, kakor so uničili kristjani odrešenje, ki ga je izvršil Jezus. Kajti s tem, da so ga napravili za Boga, so se otreli dolžnosti posnemati ga.

Masa! Ti gospodar vseh demagogov, ki pa vendar hlapčuješ svojim hlapcem, kakor hlapčuje vsak gospodar, če je hlapec bolj prebrisan nego gospodar. Ti, masa, ti boš odgovorna, če bo tudi Ljeninovo delovanje enako neplodno kakor Jezusovo. V tebi sami je odrešenje, je učil Jezus; sama se moraš rešiti, je učil Ljenin; oba sta se pa svojega nauka tudi zvesto držala. Tudi ti ponavljaš dan na dan Marksove besede, da je rešitev proletariata le v delu proletariata samega, toda nič ne storiš za to rešitev, tvojega dela manjka. Samo prerekaš se, kdo je bil večji revolucionar in od kod pride prej odrešenje, potem pa greš molit bodisi Jezusa, bodisi Ljenina, ali pa oba, kakor delajo krščanski boljševiki v »Pravici« in vsi demagogi skupaj v ljubljanskem občinskem svetu.

Jezus je učil, da si moraš odrezati prst, ki te pohujšuje, Ljenin je učil, da se moraš odreči oportunizmu, če te zavira pri napredku — oba sta bila revolucionarja, ker sta izvršila, kar sta za prav spoznala. Ti pa si tercialec! Jezuse in Ljenine spoštuj samo tisti, ki hodi za zgledom dela in požrtvovanja, ne pa, kdor jima kriči »Hozana!«

Javnost je zmagala tudi v Moskvi.

Jugoslovanski komunisti so molčali, molčijo in bodo molčali, drugi pa bodo govorili. V predzadnjem »Napreju« smo poročali o velikih poneverbah, ki sta jih izvrševala Sima Marković in Ilija Milkić s sovjetskimi denarjem, namenjenim za »revolucijo«. Te nečednosti je razkril komunistični prvak Kosta Novaković in jih sporočil v Moskvo. Uspeh tega razkritja je bil prvič ta, da je izvrševalni odbor komunistične internacionale Markovića in Milkića pozval, naj vrne denar in ju odstavil. Toda možakarja sta vseeno še nadalje izvrševala svoje »posle«, prav nič se nista hotela umakniti in tudi drugo komunistično voditeljstvo je jima pri tem pomagalo. To odstavljanje je namreč kar preprosto z molkom prešlo, komunistično delavstvo ni o njem nič zvedelo. Drugi uspeh je bil, da so dobili jugoslovanski komunisti lansko leto samo malenkostno podporo iz Moskve, menda vsega skupaj 1000 dolarjev. Tudi o tem so komunistični voditelji molčali, i seveda, ampak zato so se pa prav pridno med seboj cepili in ustanavljali nove frakcije. Tretji uspeh je najlepši: vest o poneverbah je prišla v javnost. Kosta Novaković je sicer prvi trenutek zanikal, da bi bil kako poročilo v Moskvo poslal — to znanje je bilo v interesu komunističnega gibanja potrebno — ko so mu pa »Radničke novine« in drugi listi predložili ekscerpni prepis njegovega originalnega poročila in ga pozvali, naj toži, je naenkrat umolknil. Niti en komunistični list v Jugoslaviji ne črha niti besedice več o celi aferi! Izgleda torej, da hočejo komunistični voditelji z molkom dokazati, da obtožbe niso resnične... No, prav. Stvar pa dobiva sedaj nepričakovane zapletke. Iz Rusije je prišel namreč 23. t. m. naslednji telegram:

»Nekaj trenutkov predno je dospela vest o Ljeninovi smrti, je Kamenjev ob zaključku petega dne kongresa vseruskih sovjetov odločno izjavil, da bo Ljenin, ko prevzame zopet državne posle v roke, našel komunistično stranko stokrat močnejšo in krepkejšo, nego je bila dosedaj. Istega dne je

kongres soglasno sklenil, da se ima v stranko uvesti demokratični režim, tako da se dovoli svoboda diskusije in kritike vsega, kar more kakega člana interesirati. Pod najstrožjimi kaznimi pa je prepovedano ustanavljanje frakcij in cepljenje stranke itd.»

To je silna vest, ki bo imela za ves nadaljnji razvoj proletarskega gibanja nedogledne posledice, če je tisti sklep tudi tako resno mišljen kakor izgovorjen. To se ne pravi nič več nič manj, kakor da je komunizem prelomil z vso svojo dosedanja psihopatološko tradicijo in da se postavlja v prvo vrsto med tista gibanja, ki hočejo z edino pravilnim odkritim, poštenim delovanjem premagati obupno nečednost sedanjega družabnega reda in človeštvo resnično osvoboditi njegovih zablod! Za nas bi ne pomenil tak preobrat v komunistični ideologiji nič manj, kakor da nam daje ves razvoj proletarskega gibanja, predvsem pa tistega, nad katerim smo najbolj obupovali, silno potrdilo o pravilnosti vseh principov, radi katerih je pričela naša stranka neusmiljen boj naznotraj. Niti to nas ne more več motiti, če bi ruski komunisti svojega sklepa ne izvrševali tako resno, kakor so ga izgovorili. Beseda je padla, lahko ji delaš ovire, toda požreti je ne moreš več. Ljudje jo sprejmejo in začno premišljevali — to je pa skoro že vsa zmaga.

Kaj pa jugoslovanski komunisti? Tudi oni ne morejo žive besede spraviti s sveta. Kar bo za Rusijo dobro, to ne bo moglo biti slabo pri nas. Kaj pa pomaga par komunističnim voditeljem, če stiskajo zobe? Pošteni proletarijat bo imel v sklepu ruske komunistične stranke silno oporo, s katero bo lahko vsak čas prišel pred svojega voditelja in zahteval od njega točnih računov, jasne besede o vsem, kar je bilo. Če mu ne bodo dali besede, potem bo to njim v škodo, ne pa proletariatu, ki se bo znal diplomatskih tajnosti ubraniti. Tudi če bodo Markovići in Milkići, Lemeži in Žorge svojim pristašam utajevali sklep moskovskega kongresa, jim to ne bo nič pomagalo. Življenje je veliko rešeto, skozi katero padajo zrna resnice na plodovita tla človeških razumov. Vseh lukenj tega rešeta ne moreš nikoli zamašiti, nikoli ne boš preprečil, da bi zrna ne padala v razume in v njih ne klila. Čim bo na komunistični proletarijat pri nas padlo tisto zrno resnice o demokraciji in javnosti iz Moskve, potem bo to zrno začelo prav hitro klti in rasti. Vsa znamenja nam to kažejo.

Markovići naj le še dalje »poslujejo«. Lemeži naj le še dalje o vsem molčijo — samo razčiščenje nam bodo s tem pospešili. Kaj jim bo potem ostalo? Mi jim že danes prav resno svetujemo, naj se pravočasno preskrbijo za nadaljnjo kariero. Prvi korak k temu pa je, da gredo tja, kjer so njim enaki elementi. Med Korune naj gredo ali pa za beograjsko zeleno »socialistično« mizo sedet, kjer se javnosti in demokracije prav tako odločno sramujejo in branijo, kakor so se za demokracijo in javnost odločno izjavili v Moskvi. Z združenimi močmi bodo med »neukim« proletariatom še nekaj časa lahko povzdigovali nekontroliranoost in božansko nedotakljivost voditeljev med »čednosti« in ju proglašali za »princip«. Za vsako umazanost, ki jo proglašiš za »princip«, pa najdeš dandanes še vedno kakega backa, ki prične nanjo prisegati. Saj ni bil ves dosedanji tajni »komunizem« in voditeljski »socializem« nič drugega kakor proglašanje nečednosti za »principe«, ki jih je masa v svoji slabi dobri veri zaradi tega lepega naziva oboževala. Mislimo, da je tistih časov sedaj konec in da bodo Markovići, Lemeži, Kristani in Koruni z zedinjenjem med seboj sami dali proletariatu prosto pot do njegovega zedinjenja na temelju resničnih principov.

Razno.

Min. Anton Kristan in Čiro Kamenarović sta zopet prijatelja. Skoro 2 leti je tega, kar je g. Kristan ves ogorčen pisal, da je izročil g. Kamenarovića svojemu advokatu g. dr. Marajonu, da ga toži, ker mu je na občnem zboru Jadranske banke 28. maja 1922 očital, da je delal proti Jadranski banki za demokratsko stranko skupno z dr. Žerjavom in Praprotnikom, ter da je hotel ustanoviti družbo treh, ki naj bi izkoriščala družbo in delavstvo polom drž. posestva v Belju in konsumnih zadrug. Iz Belja bi po ceni jemali, konsumom bi drago prodajali, razliko bi pa spravili zase oziroma za svojo poli-

tično stranko JDS, [Kristan že takrat ni bil več član socialistične stranke, z demokrati je pa itak tudi prej delal skupno]. Ti očitki so menda dovolj hudi, posebno v zvezi z očitkom, da so ti gospodji kot prejšnji gospodarji Jadranske banke dali iz te banke demokratski stranki nad 3 milijone [skoro polovico je dobilo „Jutro“]. Zadnjič smo v „Napreju“ omenili, da še zdaj nismo ničesar slišali o Kristanovi tožbi, in da je najbrž stvar prav tako, kakor s tistim denarjem, ki ga je dajalo Kons. dr. za Slov. Tudi tu so grozili s tožbo, pa je ni bilo. V „Narodnem dnevniku“ 25. jan. pa čitamo tole:

Spor med g. Antonom Kristanom in g. Čiro Kamenarovičem. Odvečniška pisarna dr. Ažman in dr. Kuhelj nam sporoča, da se je svojčasen spor med g. Anton Kristanom in g. Čiro Kamenarovičem prijateljsko poravnal, ker je bil g. Čiro Kamenarovič napačno informiran.

Torej g. dr. Majaron, predsednik advokatske zbornice ni hotel tožiti? Zdej je kar dr. Ažman zastopnik obeh prijateljev? Javno obravnavanje javnih zadev bo še marsikaterega Kristana spravilo od njegovih Žerjavov v druge enotne fronte — delavstvo se bo pa pri tem zelo mnogo naučilo. Predvsem tega, da mora samo misliti in delati, če hoče postati kdaj složno.

Če pogledamo v „Delavske novice“ in se vprašamo, čemu gg. Fabjančič in Klemenčič ta list pravzaprav izdajata, moramo ugotoviti dveje: Prvič nimata nikjer več prostora, da bi objavljala spomine iz svoje zanimive razrednobojne preteklosti. Marsikateri „Delavske novice“ res niso nič drugega kakor vrsta člankov, v katerih se bodisi g. Fabjančič, bodisi g. Klemenčič, bodisi tudi oba naenkrat „spominjata“, kako je nekoč lušno bilo in kako se je potem vse skupaj naenkrat prevrnilo. Da ne posežeta gg. Fabjančič in Klemenčič nikoli v tiste zlate čase nazaj, ko sta bila v Švici in drugod še krepka narodna junaka brez vsakršne proletarske primesi, in da nikoli ne omenjata, kako sta pozneje kot kar — naenkrat — komunisti razbijala delavske organizacije in jih prodajala klerikalcem, to je tudi razumljivo. Tako delajo vsi napodeni politiki, ki niso za nič drugega več, kakor da pišejo svoje „memoare“ (spomine). — Drugič pa moramo opaziti, kako so omenjenima gospodoma rudarji zelo na srcu. Tako na srcu, da bi jih imela rajši kar danes v svoji enotni fronti skupaj nego jutri. Z istim hrepenenjem sta še pred nedavnim podila iste rudarje iz organizacij narazen. „Dobro poučeni krogi“ celo pripovedujejo, da ima g. Fabjančič idejo, zbrati vso ubogo gmajno in jo „organizirati“ kot nekako slovensko Angleško delavsko stranko. V tej stranki bi imele strokovne zadeve prvo besedo, politike pa bi nič ne bilo. Gosp. Fabjančič menda že ve, da politika ni vselej rentabel — vsaj tistim gospodom ne, ki švigajo danes sem, jutri tja. Posebno nevarno pa je, če se preprost delavec bavi s politikom — za take gospode je namreč nevarno. Torej slovensko Angleško delavsko stranko bi rad g. Fabjančič. Tu naj mu pa pomagajo rudarji, ker imajo najmočnejšo strokovno organizacijo v Sloveniji. V vsaki številki „Delavskih novic“ zedinjuje zato rudarje v novo enotno „organizacijo“. Enkrat se razgovarja o tem predmetu z Uratnikom, drugič s komunistično Rudarsko zvezo, tretjič poziva Poncija k zedinjenju, četrtič pa Pilata. Kaj pravijo rudarji k tem mukopolnim prizadevanjem g. Fabjančiča, nam ni znano. Zdi se nam pa, da držijo danes samo še figo v žepu za vse takšne posamezne skrahirane voditelje, ki se zanje potijo in trudijo. Če vzamemo v obzir zadnje volitve v II. rudarsko skupino, pa se nam skoro zdi, da moramo svoj odgovor formulirati nekako sledeče: Gg. Fabjančiči, Klemenčiči, Uratniki, Čobali in Žorge se med seboj posvetojujejo, kako bi bilo mogoče ustanoviti novo „skupno“ rudarsko enotno fronto, premeteni rudarji pa se za te gospode prav nič ne zanimajo, hodijo svojo pot in se organizirajo v edino organizacijo med rudarji, ki je tega imena vredna, v Unijo slovenskih rudarjev. Predno si postanejo tisti gospodje s svojimi posvetovanji „edini“, bo že ves rudarski proletarij zedinjen in organiziran v tej Uniji, ki se ozira samo na pošteno izvrševanje dolžnosti, na voditelje pa nič. Smo radovedni, kakšne obraze bodo potem delali gg. Fabjančiči, Klemenčiči, Uratniki, Čobali in Žorge, ko si bodo „edini“ in pridejo že organizirani in zedinjeni rudarski proletarij zedinjevati!

Neki sodrug v Celju, ki je dalje časa prikri-val pripadnost h Korunovcem, je zadnje čase silno razburjen nad „Naprejevimi“ opazkami o delovanju gg. nadsodrugov okrog „Delavca“. Dotični sodrug je strog strokovničar in ne pusti, da bi se pisalo iz političnih krogov proti gg. nadsodrugom „strokovničarjem“. Mislimo, da je sodrug v Celju slabo poučen o razmerah in ne ve, da pri „Delavcu“ ni samo vrhovno vodstvo strokovnih organizacij, marveč je istotam in v istih osebah tudi uradništvu „Socialista“ kar znači, da plačujejo delavci strokovničarji obenem politični aparat. To se godi v tisti Strok. komisiji, ki je svojim uslužbencem prepovedala delati in pisati za „Naprej“ ob času, ko še ni bilo „Socialista“, to se pravi ob času, ko smo bili še ena soc. stranka, h kateri je sodrug iz Celja pripadal. Iz tega sledi, da nimajo takozvani Korunovci ali Korenovci nobenega vzroka se razburjati, niti takrat ne, ko plačujejo visoke prispevke svojim strok. organiza-

cijam in mi malo požgavamo njihove generale, za katere plačujemo tudi mi in naši sodrugi iz Trbovelj, Hrastnika, Koroške, Celja itd. Oni pa namesto, da bi delali z nami, delajo proti nam in izrabljajo naš tisk in naš denar za politične eksponente. Še nikjer na svetu niso imele strok. organizacije jurista za tajnika, ki urejuje poleg svojih poslov tudi nam nasprotni list.

Bivši narodni poslanec SKS in podpredsednik nar. skupščine g. Ivan Urek radi hudodelstva javnega nasilstva obsojen na 1 mesec težke ječe! V soboto 19. jan. 1924 se je pred celjskim okrožnim sodiščem zagovarjal član brežiškega sveta, pristaš SKS in sedanjí član konsorcija „Nar. dnevnika“, g. Ivan Urek. Predsednik senata dr. Levičnik je prečital obtožnico javnega obtožitelja in pismo, ki ga je pisal Urek svojemu političnemu nasprotniku g. Kenetu, takratnemu gerentu v Globokem. V pismu, katero je jako obširno, očita Urek Kenetu med drugim nemoralno in tatvino. S tem je hotel Urek prestrašiti svojega političnega nasprotnika. Zahteval je nadalje, da Kene: 1. odloži mandat gerenta, 2. da odloži mandat obč. odbornika na okraj. glavarstvu in 3. da izgine iz javnega življenja. Sodnik: „Ali se čutite krivega?“ Obtoženec: „Da!“ Sodnik: „Ali ste pismo pisali?“ Obtoženec: „Da!“ Pismo je bilo pisano meseca avgusta 1923. g. Kene je vložil ovadbo na državno pravdníštvo 17. 9. 1923. Med razpravo se je doznalo, da je Urek že meseca januarja 1923 zahteval od pokrajinske uprave, da Keneta kot gerenta odstavi. Ker ni vse to nič pomagalo, je Urek izvajal nasilje. Obtoženec se je izgovarjal na živčno bolezen, na kateri še baje danes trpi. Kenetov zastopnik je zahteval, da se Kene razprave udeleži kot zasebni udeleženec, kar je pa sodišče odklonilo. Zastopnik g. Ureka je predlagal oprostilno razsodbo. Sodišče je pa razsodilo, kakor smo uvodoma povedali. (Op. poročevalca: Ta proces je bil višek politične srditosti, ki je vladala med dvema bivšima prijateljema. Za naše pristaše je pomenljiv. Spomniti se moramo zlasti na dogodke zadnjega časa, ko se izvajajo razne intrige nad posameznimi osebami naše stranke, da bi se s tem ta uničila. Razlika v boju pri nas in pri samostojnih ter nam nasprotnih političarjih je le ta, da se vrši naš boj javno, da ga lahko javnost zasleduje, medtem ko se je vršila borba n. pr. med Urekom in Kenetom tajno.)

Brezposelnost v Celju. Pod to rubriko je prineslo „Jutro“ z dne 25. I. članek iz Celja, v katerem polemizira proti predlagani podpori 50 tisoč Din za brezposelne. Dopisnik „Jutra“ se zgraža nad deputacijo brezposelnih delavcev, katere je tisti večer zavzela prostor na galeriji v celjskem obč. svetu. To deputacijo imenuje „Jutrovec“ nimbus najetega brezposelnega avditorija. Že verjamemo, da deputacija raznim demokratskim prvakom ni bila po volji, ker je vplivala na to, da se je predlogu s. Leskoška priznala nujnost, sicer bi bil brez deputacije predlog sigurno odklonjen. Dopisnik „Jutra“ trdi, da predlog ni bil podprt s stvarnimi dokazi in pravi, da se mu smilijo davkoplačevalci. Še bolj se mu je menda smilil g. Rebek, kateri je tudi delavce odpustil baje radi pomanjkanja električnega toka, in ga je zamolčal. H koncu se „Jutrov“ dopisnik spodtika ob osebo s. Leskoška in pripominja takole: „Navedeni slučaj naj služi v dokaz, kako površno in strankarsko se dostikrat izkoriščajo v naših obč. korporacijah socialna vprašanja, samo da se vzdržuje gotove osebe na površju“. V tej pripombi se zrcali vsa strankarska strast proti delavnemu ljudstvu. Mi k temu nimamo nič drugega pripomniti kakor to, da so gg. okrog pristašev „Jutra“ predlagali in glasovali za banket buržoazije ob priliki prihoda pevskega društva „Stankovič“ in Leskoška tožili, ko jim je očital zapravljenost na račun davkoplačevalcev. Naši delavci in drugi socialni [t. j. družabno] čuteči ljudje pa naj premišlujejo o občinskem gospodarjenju naših demokratov in nar. socijev, kateri so glasovali svoječasnó za „šampus“ siti buržoaziji, niso pa glasovali za črn kruh lačnemu brezposelnemu delavstvu.

Klerikalna socializacija. V petek se je vršila v parlamentu z velikim bobnom naznanjena debata o prilikah v slovenskih rudarskih revirjih. Govoril je sam dr. Korošec. Doktorji Korošci potrebujejo za bližnje volitve krepkih gesel. Med vsemi doktorji Korošci je dr. Korošec iznašel najkrepkejšo volilno geslo. On je namreč meni nič tebi nič in nobenemu nič kratkomalo za socializacijo vseh rudnikov in sicer po tem pravcu: Edini način upešnega razvoja podjetja je, da se dajo rudniki v last vsem interesentom. Ne samo dosedanjim delničarjem, marveč tudi naši industriji, kmetom in prizadetim rudarskim delavcem. — Da, kdor je pričakoval, da bo dr. Korošec predlagal tak socializacijski načrt, da bi imeli podjetja v lasti tisti, ki v njih res delajo, ne pa tudi lenuhi, ki od njih žive, ker se razumejo na — striženje kuponov, kdor je kaj boljšega pričakoval, ta se je zmotil. Dr. Korošec so bili in bodo za enotno fronto sužnjem in gospodarjem. Dr. Korošci potrebujejo volilcev med sužnji in gospodarji, zato „socializirajo“ na takšen način, da dobi leni podjetnik 20% dobička, garavna žival pa vsa skupaj 5%. Kdo ne razume, da taka „socializacija“ nič ne velja? Tisti suženj pač tega ne razume, ki ne more razumeti, da ne bo Pollak nič na slabšem, če bo inkasiral svojih stalnih 20%, sužnji vsi sku-

paj pa 5%. Ker sužnji bi potem garali namesto 8 ur na dan celih 16 ur, da bi bil njih delež tem večji, podjetniki pa bi namesto 24 ur na dan lenarili lahko 25 ur, saj bi sužnji sami zato skrbeli, da bi bil podjetnikov delež veliko večji nego brez „socializacije“. Proletarci, kar volite dr. Korošca, ki vam obljublja tako krasno in pravično „socializirano“ bodočnost!

„Poštni glasnik“ je že tudi izprevidel, da ni mogoča enotna fronta med gospodo in delavstvom. Zaradi skupne narodnosti so se dali poštni uslužbenici od gospodov tako lepo vpreči v kapitalistični voz, da so razni ravnatelji z njimi delali po mili volji. Za 500 Din mesečno, torej za pravo miloščino, garajo ženske trpinke, pri tem se pa še tresejo, da bi jih g. ravnatelj ne odslovil. Posebno pri poštni direkciji in pri čekovnem zavodu vlada tak strah pred gg. ravnatelji. Ni čuda, saj so to prijatelji g. dr. Koruna in njegove „socialistične“ stranke, ki ima moč, neverjetno moč, tako moč, da nam je čekovni račun št. 11.959 še vedno zaprt, čeprav še dozdej nismo zvedeli, po katerem paragrafu so nam ga zaprli — samo to smo zvedeli, da smatra ravnateljstvo ček. zavoda Korunovega „Socialista“ in Sušteršičev „Ljudski tednik“ za uradno glasilo SHS. Če daje g. Korun tako moč, potem se morajo seveda tudi uslužbenke bati. „Zveza poštinih organizacij za Slov.“ se pa ne boji več, kakor kaže sledeča notica, ki jo ponatiskujemo iz glasila te zveze. „Poštnega glasnika“ z dne 15. t. m.:

„S tem člankom začenjamo naše delo in napovedujemo boj vsem onim, ki rovarijo proti nam sami ali pa so se pustili od rovarjev premotiti in pokorno slede vsakemu njihovemu koraku.“

S tem člankom pričnemo razkrinkovati gnilobo, ki se je pojavila v naših vrstah, ter bičati brezobzirno vse, kar zasluži javno bičanje. Obziri so padli in skrajni čas je bil.

Za danes se omejimo na pavšalno in indirektno bičanje. Za predmet vzamemo uradništvó čekovnega zavoda v Ljubljani in uradništvó poštné direkcije v Ljubljani. Tedaj centrali, od koder se lahko naredi največ dobrega — pa tudi hudega. Že naprej pa se upravičimo pri neprizadetih tovariših, kajti tudi na teh mestih imamo zelo častne izjeme.

Gospodo pri čekovnem uradu, ki nam je letošnje prvo številko „Poštnega Glasnika“ v tako častnem številu vrnila, bi prosili, da nam pismeno navedejo vzroke, in mi jih bomo uvaževali. Pove-mo pa lahko našim čitateljem v naprej, da vzrokov ni! To dokazujejo imena in spol godrnjačev. Našo sumnjo potrjuje dejstvo, da je bilo to godrnjanje pri čekovnem uradu ukazano. In sicer ga je ukazala oseba, ki smo si jo vzgajili mi sami v zlati povojni dobi. Detajliran obračun s to osebo pride, če ne bo miru. Zapeljankam pa naše obžalovanje. Povemo pa že danes, da bomo začeli delati na to, da spravimo pod streho kolikor mogoče revnih, reduciranih eksistenc, ki nimajo kruha za deco.

Gotovo gospodo pri poštni direkciji pa opozarjamo, da v svojem lastnem interesu mirujejo. Komur pri nas ni všeč, naj gre, prosta mu pot. Ne držimo nikogar. To je odkrita beseda.

Istotako odkrito pa povemo, da bomo brez pardona nastopili v bodoče ob vsaki priliki — ob vsakem najmanjšem rovarjenju.

To si naj vzamejo k srcu vsi tisti gospodje, ki se čutijo prizadeti, da nam pozneje ne bodo očitali denuncijansta. Mi se ne brigamo za nje — in njim mi nič mar“.

Beograjski ministri so bogve kako in kdaj omenili, da bo treba uvesti novo protidraginjsko akcijo in stopiti na prste onim trgovcem, ki cene venomer povišujejo, čeprav se valuta dviga oz. stabilizira. Mi konsumentski krogi že vemo, koliko smemo verjeti takšnim obljubam gg. beograjskih ministrov. Radikali potrebujejo pač volilnih gesel in „protidraginjska akcija“ je geslo, ki zelo vleče... Da ste pa videli, kakšen vtis je napravila ta otročja grožnja na pridobitne kroge! Posebno torkov „Slovenski narod“ je kar zbesnel. Tam čitamo med drugim, da bi pomenil protidraginjski zakon sistematično preganjanje naše trgovine in obrti. Čujte in strmite: če bi vlada res stopila oderuhom na prste, potem bi se čutil solidni in napredni buržujski trgovec prizadetega in dolžnega protestirati! Pa to še ni vse. Gospodje iščejo za svoje proteste tudi razlogov in ker jih jim noben pes na repu ne prinese, so si morali seveda izmisliti, da vsaka protidraginjska akcija ponižuje — državnega nameščenca, češ: s plačami mu izboljšate položaj, s plačami, ne pa, da pritisnete na oderuhe, ki mu življenske potrebsčine neznosno podražujejo! — Človek mora nad tako zamotano demagogijo naprednega buržujskega res „strmeti in protestirati“. Samo spomniti se nam je treba, kako so ti gospodje uradništvu zvišali plače, ko so pred kratkim sami sedeli v vladi... Najzanimivejša pa je ta: ker se da vsaka reč izrabljati za agitacijo, pa agitira „Narod“ za svojo napredno enotno fronto, češ, da se bomo le tako z uspehom ubranili neznosnemu pritisku kuluka, uradniške redukcije in preganjanja z draginjskim zakonom. Torej niso gospodje kar nič izbircni v tem, proti čemur se bodo borili. Pametno in nespametno, škodljivo in koristno, njih zadevajoče in njih nič zadevajoče, to jim je vseeno, samo da bo borba in enotna fronta. N. pr. mi smo zelo radovedni, kdaj bo

moral kak solidni purgar od „Naroda“ prijati za kramp in iti na kuluk-tlako, kdaj bo plačeval nad svoje plačilne zmožnosti pretirane davke itd. E, pa demagogija mora biti. In odkar se je „Narod“ požerjavil oziroma pojutril, se kar nič ne boji demagogijo javno izpovedati. Tudi oderube po „Jutrovem“ vzoru zagovarjati se ne boji. Samo tega potem več ne razumemo, čemu izhajata „Jutro“ in „Narod“ kot dva lista, če sta si po idejah že tako popolnoma enaka. To n. pr. že razumemo, če izhajata kak „Socialist“ poleg „Domoljuba“, ker eden mora pisati za ene cukke, drugi pa za druge. Morda pa je stvar takšna, da kaže „Narodu“ danes pisati še za stare liberalne cukke, „Jutru“ pa za mlade? Je čisto mogoče, ker cukkov je res dosti in če se v ničemer drugem ne razločujejo, pa hočejo biti ločeni vsaj po starosti, spolu, veri, po prahu, ki ga požirajo v pisarnah, in po prahu, ki ga požirajo v tovarni. In to so res važni razločki.

Dodatek k zvezni pogodbi med Italijo in Jugoslavijo. List „Republika“ v albanski Tirani objavlja besedilo tajne pogodbe, ki je bila pred kratkim sklenjena med Italijo in Bolgarsko. Ta pogodba je naperjena proti Jugoslaviji in Albaniji. Italija priznava Bolgarski pravico do Južne Srbije, Bolgarska pa bo podpirala Italijo, da se polasti vse Slovenije, Dalmacije itd. — Baš sedaj pa se nahajata Pašić in Ninčić v Rimu, da podpisata našo vojno zvezo z Italijo! No režima sleparjev in diplomatov, ki so potencirani sleparji, bo tudi kmalu konec.

Italijanski parlament je razpuščen. Volitve bodo 6. aprila.

Petrograd so prekrstili v Leningrad.

Izjava. Podpisani imenujem Melina, delavca pri tvrdki Eksner v Litiji nesramnega in podlega lažnjivca, dokler sodnijsko ne dokaže svojih trditev, da sem jaz v Trškankovi gostilni govoril, češ, da sem bog na Eksnerjevih stavbah in da vzamem v delo tiste, katere sam hočem itd. Dalje je govoril, da sem jaz Pavlu Potočniku vzel 100 Din, zato ker sem ga nesel iz gostilne na cesto. On je prišel takrat v gostilno zelo vinjen in se je hotel pretepati, jaz pa sem pretep preprečil. — **Franjo Weissbacher**, predsednik Unije stabinskih delavcev v Litiji.

Zahvala. Podpisana se zahvaljuje vsem darovalcem za podporo, s katero so nama priskočili na pomoč za najine brezposelnosti, ki jo je povzročila zadnja rudarska stavka, tako da si sama ne moreva služiti kruha zase in za svoje družine. — **Jože Pfeifer, Ivan Klemenc**, brezposelna rudarja, Loke št. 67., Trbovlje.

Kar vi potrebujete, to je Elzafluid. To pravo domače sredstvo, katero prežene Vaše bolečine! Poizkusna pošiljka Din 27.— **Lekarnar Evg. V. Feller**, Stubica Donja, Elzatr g. št. 252. Hrvatska.

Za boljšo izobrazbo.

Res imaš v tovarni osemurnik, toda zaslužek imaš tak, da ne zadošča niti zate, kaj še za ženo in otroke. Zato delaš po delopustu še drugih 8 ur, bodisi doma, bodisi na njivi, bodisi kjerkoli, ampak delati moraš, da se preživiš. Na ta način je postal tvoj 8urnik 16urnik, pa kar nič se ne izgovarjaj, res je tako. Prav redki so tisti, ki jim tega ni treba. Kapitalisti so dosegli svoj namen — delavstvo nima časa za svojo izobrazbo, zato ostaja zadaj, zato se razmere slabšajo, zato izgubljajo proletarci vero v zmago, zato se ne brigajo za socializem, za edino svojo rešitev.

Če bomo hoteli to dejstvo odpraviti, bomo morali pri proletarcih vzbuditi pravo spoštovanje do 8-urnika. Samo 8 ur smeš delati, drugih 8 ur pa moraš brezpogojno posvetiti izobrazbi, svoji in svojih sodrugov. In medsebojno kontrolo bomo morali uvesti. Zgled ljubljanskega kovinarja, ki je bil dober sodrug, ki je pa vse delovanje opustil, ko je začel zidati svojo hišo, ta zgled nas mora stalno izpodbadati, da ne bomo nikomur dovolili delati takrat, ko bi se moral izobraževati. Kadar je pa tako delo nujno potrebno, takrat naj zaslužek takega dela ne gre v zasebni žep, ampak v korist skupnosti. Ne smemo dovoliti, da bi posameznik delal za dobiček, dočim drugi nimajo dela niti za kruh. Socializem je za delavce, ne za uživatelje, posamezniki, ki se jim bo začelo predobro goditi, bodo tem prej naši nasprotniki, čim manj so izobraženi. Dobro premislite, kaj pravi

RESOLUCIJA, SPREJETA NA NAŠEM KONGRESU V TRBOVLJAH 1921. LETA.

Razpravljajoč o programu SSJ polaga pokrajinski zbor za Slovenijo veliko važnost na potrebo duševne preobrazbe mas. Organiziran socialist mora ne le priznavati gospodarski razvoj v smeri k socializmu, temveč mora spoznati, da bi tudi morebiten polom kapitalizma ne ustvaril boljše družbe, če mišljenje mas do takrat ne bo v tej smeri preobraženo, če torej ne bo moralnih predpogojev za boljšo družbo.

V tem slučaju bi kapitalizem spremenil le obliko — premenil le rame, ki ga nosijo, v jedru bi pa ostal ravno tako krivičen kakor prejšnji.

Nosilci kapitalističnega družabnega reda niso le tisti, ki posedujejo velike denarne vrednote, temveč tudi tisti, ki streme za kapitalom in verujejo vanj, pa tudi če imajo še tako malo lastnine.

Proti tej veri v kapital je treba postaviti vero v družbo.

Država ima celo vrsto obratov, ki so torej že nacionalizirani, ki pa vendar gospodarsko ne uspevajo. Krivda ni v tem, da primanjkuje zasebne iniciative, ki jo rodi želja po dobičku, temveč nerazumevanje in neinteresiranost upraviteljev in uslužbencev, ki ne čutijo družabno, temveč skrbje za svojo osebno udobnost in lastnino, kakor vidijo pri vseh drugih. To je mogoče le zaradi pomanjkanja medsebojne javne kontrole. Pošten bo vsak, kdor ne bo mogel goljufati. Kontrole nad socializiranim podjetjem ne bo mogel voditi nihče drugi, nego družba sama.

Kdor pa hoče zahtevati polaganje računov od drugih, mora biti tudi sam pripravljen voditi svoje račune javno.

Socialistična družba bo prospevala le na temelju medsebojnega poštenja, to je pa dosegljivo le z uvajanjem medsebojne kontrole.

Kot začetek šolanja mase v razumevanju javnih računov smatramo uvedbo strankinega progressivnega davka, ki ima za podlago javno priznanje dohodkov.

Z istega stališča gledamo tudi na organizacije zadružništva. Njegova naloga ni le v ublažitvi kapitalističnega izkoriščanja, temveč predvsem v tem, da v praktičnem življenju dokaže pravilnost socialistične teorije. Zadružništvo potrjuje v najlažje umljivi obliki socialistično trditev, da je družabno gospodarstvo mas ne le izvedljivo, temveč da ima tudi vse one prednosti, ki jih socialisti pri kapitalistični upravi pogrešajo. Pri tem vezba zadružništvo delavno ljudstvo že v sedanjem drznabnem redu za gospodarstvo bodoče družbe.

Iz stranke.

Seja pokrajinskega odbora se bo vršila v soboto dne 2. februarja ob 7. zjutaj v Trbovljah v Delavskem domu. Kongres ne more začeti z delom prej nego po prihodu mariborskega vlaka ob 8.56. Sodrugi, ki žele za sejo več časa, naj to sporoče tajništvu, da skliče sejo na predvečer, bodisi za 18, bodisi za 15. uro. Ker se pokr. odbor ne bo domenoval, kako „pripraviti kongres da pojde gladko“, ampak bo moral kongresu dati natančna poročila, bo seja v dveh urah za silo lahko končala svoje delo. Tudi je bilo predlagano, naj bi se vršila seja po prihodu nočnih vlakov ob 3. zjutraj. Zaradi pomanjkanja počitka bi v tem slučaju trpelo delo kongresa. Kdor ne mara ob 7. zjutraj, naj piše takoj, da bo izprememba lahko najpozneje v sredo naznanjena vsem članom.

Strokovno gibanje.

Zagorje. V nedeljo 20. jan. se je vršila pri nas konferenca steklarjev dveh organizacij. Na tej konferenci so sklenili, da bodo odselej naprej steklarji v boju za zboljšanje položaja skupno nastopali. Zanimivo na konferenci in pred njo je bilo, da so bili tisti, ki so navdahnjeni od Čobalizma, proti akcijskemu odboru, ker so se zbal, da bi jih neodvisni pogoltnili. To so gotovo žalostne izkušnje zadnjih državnoborskih volitev in skrahirane „Enotne fronte“ z Golouhovci. Brez strahu so bili sodrugi iz Hrasnika in so rekli, da se ne bojijo z „neodvisnimi“ nastopati v enotni akciji za dobre namene in koristi proletariata. Konferenca je nato sprejela zelo strog pravilnik, ki bo onemogočil vsako rušenje organizacije. Mogoče bodo v tem akcijskem odboru steklarji prišli do spoznanja, da bi bilo boljše napraviti enotno organizacijo steklarjev. Bomo videli!

Iz doline pod Triglavom.

JESENICE.

Z ozirom na to, ker je med nezavisnimi nekaj več razdiračev na Jesenicah in z ozirom na otročje smešno pisavo „Strokovne Borbe“, katera se pred vso javnostjo smeši in z lastnimi lažmi bije po zobeh, odgovorjamo in podajamo delavstvu Kranjske industrijske družbe in celi javnosti par sličic iz tabora nezavisnih razdiračev, s katerimi naj delavstvo že vendar enkrat obračuna, v drugem pa hočemo predočiti naporno in vztrajno delovanje zaupnikov kovinarskih organizacij Jesenic, Javornika in Dobrave.

Z ozirom na to, ker smo vsled tisočev razlogov na vse nesramne napade od komunistov molčali zadnje čase, toda delali in stali na braniku za delavske interese, smo vendar ob vseh bremenih dela primorani na vse doživete laži zadnjih časov odgovarjati.

Vsej javnosti je še v spominu pisava „Strokovne Borbe“ ob prvih pojavih razkola v kovinarski org. na Jesenicah.

Poročila v tem listu so se glasila: Vsi najboljši zaupniki so na naši strani, vse je z nami. Samo Jeram je iz koristolovstva še ostal itd.

Kmalu je delavstvo spoznalo, da ni tako, ker je bilo v resnici 21 obratnih zaupnikov iz kov. org., a samo trije so skočili v nezavisne vode in tako je seveda večina kovinarskih obratnih zaupnikov postavila iz svoje srede glavnega zaupnika, katerega so nezavisni na nesramni način s tremi možmi hoteli za sebe.

Kmalu nato smo čitali nesramno napadanje v „Borbi“ na glavnega zaupnika s. Kovačiča in s. Jerama, čitali smo direktna denuncianstva, molčali smo na prve laži in pustili presojanje delavstvu, katerega se je gabilo vse to.

Končno je izvrševalni odbor obratnih zaupnikov prejel sledeči dopis kot protest nezavisne mešanice.

P. n.

Izvrševalni odbor

Obratno zaupniškega zbora

za tovarne KID na Savi, Javorniku in Dobravi

Jesenice - Fužine.

Zveza delavcev in delavk kov. ind. in obrti za Slovenijo, podružnica Jesenice, doznava iz prednesenih pritožb svojih članov, da glavna funkcionarja na Savi kot Dobravi izvršujeta svoje posle povsem strankarsko, ne upoštevaje in oziraje se pri tem potrebi in teženju naših članov, bodisi ob potrebi intervencije ali preskrbi dela brezposelnim, došlim iz trboveljskih revirjev.

Vsled tega smatramo za potrebno opozoriti p. n. naslov, da opusti v nadalje vsako strankarsko postopanje, kakor tudi vsak teror nad našimi člani zbog njihove pripadnosti naši organizaciji. Pred vsem poudarjamo, da je nečastno izvajati teror nad onimi, ki iščejo v potrebnih slučajih zaščite pri za to izvoljenih funkcionarjih, ki pa pri istih iščejo zama potrebnega zastopstva.

Z ozirom na to zahtevamo člani podpisnega društva, da se zjamči našim članom zastopstvo v vseh ozirih, drugače bodemo zbog Vašega postopanja primorani iskati zaščite pri tozadavnem mero-dajnem mestu.

Z zasluženim spoštovanjem!

Za:

Zveza delavcev in delavk
kovinarske industrije in obrti Jugo-
slavije za Slovenijo
podružnica Jesenice.

Fr. Ravnik,
t. č. tajnik.

M. Ferčec,
t. č. predsednik.

Na ta dopis smo takoj stavili sledeči odgovor:

Predsedstvu Zveze delavcev in delavk

K. i. o. J. za Slovenijo

podr. Jesenice.

K Vašemu dopisu z dne 18. tm. priložite tudi detaljne slučaje navedene pritožbe, sicer izvrševalni odbor imenovana dva funkcionarja ne more v njiju delovanju presoati.

Jesenice - Fužine, dne 18. novembra 1923.

Za izvrševalni odbor:

Leopold Kovačič,
t. č. glavni zaupnik del. KID,

Do danes pa se podpisana predstavnika ni-sta oglašila z odgovorom na svojo pavšalno dema-gogijo.

V tem protestu čitamo, da se je zapostavljalo trboveljske došle brezposelne.

Resnici na ljubo in tej laži v obraz oglasite se vsi, ki ste prihajali iz Trbovelj in od kjerkoli, kdaj se ni storilo za katerega vse, kar je bilo mo-goče.

Dva delavca iz Trboveljskih revirjev sta iskala službe s posredovanjem nezavisnih, ki so „spucali“ vse kljuke, prosili in rotili še celo na generalni di-rekciji, bilo je vse zaman in končno se ju je spravi-lo v delo od zastopstva kovinarskega zaupnika, na katerega sta se obrnila osebno. Le ta je bil to-liko nerodnega čuta, da je to storil za plačilo. Za to hoče eden za danes še neimenovani streljati nam kovinarjem v hrbet, pa naj se čuva, v drugič spre-govorimo z imenom kaj več, izkoriščati se več ne damo.

Dalje so naši zaupniki ob vsej anarhiji rešili plačilno zadevo žične valjarne na Savi, pa tam je še vseeno cela vrsta divjakov. Izvršilo se je tudi nešteto posredovanj in čimbolj smo delali, tem večja je bila tedenska laž nezavisnih.

Končno so pričeli nezavisni akcijo za žičarje, vložili spomenico, pa glej, ravnateljstvo jim je to odklonilo in uredbaciovalo, da delavci iz žičarne ho-dijo po delu iz tovarne na različna privatna dela napravljat drva itd., kar povzroča, da je delavec potem v tovarni za delo nezmožen. V principu na posamezni oddelek je bila spomenica odklonjena, češ razprava je mogoča le, kadar je to zadeva ce-lokupnega delavstva.

Tedaj so pa začeli nezavisni celokupno akcijo obrata žičarne, ljudje pa so spoznali, da se hočejo briti le norce iz njih, niso sledili, in kaj sedaj.

Ubogi štab je na to poslal spomenico za ce-lokupno delavstvo vseh treh tovaren na izvrševalni odbor obratnih zaupnikov, ki je o tem obvestil podr. odbor Kov. org. Jesenice.

Na to agitacijsko akcijo nezavisnih so pa vsi trije odbori kov. org. Jesenice, Javornik in Dobrava odgovorili s svojim sklepom brez strahu ob vsej trezni zavesti proti vsej demagogiji, na za to po-sebno sklicanem javnem shodu.

Proti zadnjim napadom priobčujemo delavstvu v vednost ta sklep:

Odborniki ODK podr. Jesenic, Javornika in Dobrave smo na skupni seji dne 22. dec. 1923 v Del. domu na Savi razpravljali o položaju delavstva

KID in o spomenici Zveze del. in delavk kov. ind. in obrti Jugoslavije za Slovenijo podr. Jesenice, o kateri se nas je obvestilo potom glavnega zaupnika s. Kovačiča.

K položaju delavstva KID in spomenice imenovane organizacije zavzemamo vsi odborniki vseh treh podružnic ODK sledeče stališče:

Kot odborniki podr. Jesenic, Javornika in Dobrave cel čas stoječi na braniku za delavske interese ob vsem aktivnem delovanju opažamo s krvavim srcem delavsko zaspanost in razcepljenost delavstva na Savi, vsled česar delavstvo dnevno izgublja na svojih interesih. Dočim se delavstvo uprav nezavestno suče okrog malenkostnih osebnih ali egoističnih interesnih sporov, pozabljajoč na one velike skupne interese, med tem in s tem ustvarja delodajalcu blagostanje, delavstvo samo pa je po tej poti neizbežno zapisano usodni bedi uboštva in pomanjkanja, kar zadnje čase pospešuje še neizmerno uživanje alkohola.

Pri vsem tem, pa čeprav se zavedamo, da reprezentira delavstvo KID večino svojega članstva ODK podr. Jesenice, Javornik in Dobrava, vendar zavzemamo k vprašanju meznega gibanja pot resnice, kateri se nobeno kolo usode ne more izogniti in vsled tega ob vsej svoji zavesti in odgovornosti izjavljamo vsemu delavstvu:

S parolo: Kolikor moči, toliko pravice!

smo pripravljeni nastopiti v obrambo delavskega obstoja, vendar pozivljamo vse delavstvo v organizacijo, kajti edino v združen enotni moči je uspeh in obstoj delavstva mogoč. Nepošteno bi bilo od nas, da bi vzgajali v delavstvu zavest, da se brez enotne organizacije da kaj doseči, tega ne storimo, ker nam to moralni čut in poštenje ne dopušča.

Ne storimo pa tega tudi zaradi tega, ker je nepošteno, neproletarsko, da bi neorganizirani uživali sadove tistih, ki žrtvujejo materialno in moralno za solidarnost.

Če naš sklep in naše stališče iztrezni divjaštvo, če nas z isto trdnim značajem in prepričanjem podprejo vsi sedanji člani ODK, tedaj pričakujemo, da vse delavstvo, ki je v bedi stopi v organizacijo, najkasneje do 15. januarja 1924. Če delavstvo to stori, bo na to storila tudi organizacija svojo dolžnost.

V slučaju pa, da ostane razcepljenost delavstva na Savi tudi še nadalje v tej obliki, kot sedaj, tedaj pa naj delavstvo pripiše sebi posledice, ki so neizogibne, mi pa bomo toliko trdni, da delavstvu ne bomo lagali, oni pa, ki so v ODK kot člani, bodo z nami vred znali preboleti tudi to težko resnico.

Javorniškimi in dobravskimi sodrugom pa bomo z ozirom na to, ker so kompaktni in enotni, morali

preko savske razcepljenosti pustiti proste roke, da svojemu članstvu krijejo pravice.

Zato pozivljamo delavstvo, da stori svojo dolžnost in stopi do 15. jan. 1924 v ODK, ki je po zadnjem kongresu ujedinjeno telo v državi in kot ujedinjeno telo prične poslovati s 1. januarjem 1924 kot Savez Metalških Delavcev Jugoslavije. To pot in po tej poti storite svojo dolžnost do 15. januarja in storila bo tudi organizacija vse, kar se storiti more za delavske interese.

Če to delavstvo odkloni in če kdorkoli kot organizacija hoče preko nas nastopiti z akcijami za meznje boje, mi mu ne bomo ovirali, vendar povdarjamo, da naj kliče vsak v imenu tolikih, kolikor jih ima.

Zato Vam sklepni kličemo:

Kdor kovinar, ta član ODK in uspeh bo vselej dovoljen!

Kovinarji na Savi vzdramite se, mi Vas čakamo na braniku — pravilnik imamo — ukažite nam.

Odborniki podružnice Jesenice, Javornika in Dobrave.

Tako je, pravilnik imamo, ukažite nam.

Kdor ve, da je le v enotni organizaciji mogoče reševati delavske interese, naj ne čaka, kdor pa čaka, in meče odgovornost na odbornike, ta je v resnici tisti bremzar, ki je vzrok, da delavstvo ne more do svojih pravic.

Konec mora biti enkrat z agitacijskim licitiranjem in z zavračanjem krivde, ta je kriv, oni je kriv itd.

Nehote se pri tem spomnimo na različna predbacivanja, ki jih je preživel zadnje čase s. Jeram pa ne samo od komunistov.

Zaradi zadnjega meznega gibanja po katerem je prišlo do razkola, je še general štab predsednika g. Svetka na predkonferenci kovinarskega kongresa za Jugoslavijo v Brodu na Savi predbacival, da krivec razkola in poloma na Jesenicah ni nihče drugi, kot [svečano je to laž povdaril Svetek] Juri Jeram, češ, da je licitiral s komunisti.

Svetkovi demagogiji na ljubo pa bodi povedano, da je ob glasovanju k takratnemu meznemu gibanju sodr. Jeram glasoval za 30% spomenico, dočim je obstal ob tem glasovanju v manjšini napram kukavicam s parolo 40%.

Da bo pa slika še jasnejša, priobčujemo k kovinarskemu kongresu še naknadni dopis Uratnika, ki naj oprostí, da na njegovo pismo nismo mogli poprej odgovorjati.

Dragi Jeram!

Prosim Te, da mi oprostíš, da Te včeraj nisem počakal. Mudilo se mi je na vlak; na Jesenicah prenočiti pa mi ni kazalo.

Kakor vidim, se v Brodu niste tako lepo sporazumeli, kakor sem sodil po telegrafičnem poročilu.

Meni bi bilo zelo žal, če bi imelo to svoje posledice na Jesenicah, kjer je organizacija v lepem poletu. Vse je odvisno od tega, da se ne seje defetizma.

To kar se je v Brodu zgodilo, se je moralo zgoditi.

Jaz silno obžalujem, da je izdal „Naprej“ v tem vprašanju zopet tako parolo, kakor jo je in da ste Vi temu bojnemu klicu tako promptno sledili.

Vsa ta taktika temelji na dveh težkih napakah, na dveh neresnicah. Na neresnici, da izven Slovenije ni dobrih delavskih organizacij in na neresnici, da izven Slovenije ni poštenih izkušenih strokovnih delavcev.

Če ste imeli odprte oči ste morali že v Brodu videti, da ni tako.

Organizacije so tam doli tudi. Preizkušenih, poštenih strokovničarjev imajo tam doli tudi, — takih, ki delajo v pokretu svojih dvajset let, in ki toliko znajo, kolikor baš Ti ali jaz čez leta, — kolikor pa marsikdo ne bo nikdar znal.

Gospodarstvo v naši državi se organizira v enoto. Ti je padlo v oči, da dela v samem Brodu dvajset slovenskih kovinarjev?

Napram temu pojavu rabimo centralnih organizacij in moramo tudi v teh pokazati, da se znamo uveljaviti. Veliki moške se ne smejo bati velikega sveta. Res se je tam težje uveljaviti, kot v eni sami vasi. Pomni pa, da se rodi vse, kar je kaj vrednega v težkem naporu in da vidljub vsemu zmaga. Če pa ne zmaga — potem je to dokaz — da to ni vredno zmage. Bežati domov v zapeček, ker obvlada ves veliki svet — recimo kak dr. Korun — to ni ne veliko, ne junaško. Trezno in pošteno delo bo priborilo vsakemu poštemu delavcu ugled, ki bo v skupni organizaciji težje dosegljiv, a bo več veljal.

Pozdravi!

Filip Uratnik.

In ravno radi tega, ker moramo obelodaniti tudi to o Svetku in Uratniku, priobčujemo vse to v „Napreju“, ker vemo, da bi nas drugod zbog neprijetne resnice zavrnil.

K Uratnikovemu dopisu naj odgovarjajo naša dejanja. Svetek pa, ki je v Brodu ob Savi poleg drugega klical navzočim delegatom, da pride enkrat tudi na Jesenice rešiti delavstvo iz Jeramovega duševnega vodstva, naj že vendar enkrat pride. Vzame naj si pa povratno karto.

Našel bo tu svoje bratce, ki so mu po demagogiji popolnoma enaki in et komp. se morda posreči odžagati Jerama.

(Dalje prihodnjič.)

Ivan Jax in sin

Ljubljana, Gosposvetska cesta 2.

priporoča svojo bogato zalogo:

Pisalnih strojev „Adler“ in „Urania“.

Šivalnih strojev

za rodbino in obrt.

Voznih koles

Styria - Dürrkop - Orožno kolo (Waffenrad).

Ceniki zastonj in franko.

Gozdar

z dolgoletno prakso na večjem posestvu, izvrstno spričevalo, neomadeževan, slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi zmožen, 57 let star, išče namestitve kot upravitelj, gozdni ali lovski paznik, občinski tajnik itd. Ponudbe na upravo tega lista.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Zvonimir Bernot

(v imenu pokr. odbora SSJ in KDZ.)

Tiskarna bratov Rumpret v Krškem.

1150

ZADRUŽNA BANKA V LJUBLJANI

Aleksandrova c. 5.

sprejema hranilne vloge na tekoči račun in na knjižice. Obresti po dogovoru. Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.

Delniški kapital K 10.000.000.

Brzojavni naslov: Zadrubanka.

Telefon šte. 367.

„SLOGA“

nakup. in prod. zadruga, r. z. z o. z. v Ljubljani

je začela zopet poslovati. Po sklepu novega načelstva se sprejmejo za člane samo člani SSJ in KDZ.

Sodrug, pristopajte!

Delež znaša 50 Din, pristopnina 250 Din. Delež se vplača lahko tudi na obroke, toda polne zadrugne pravice daje le polno vplačani delež.

Prihodnji občni zbor „Sloge“ se bo vršil 2. in 3. febr. v Trbovljah o priliki strankinega zbora. Vsak delegat, če je član „Sloge“, prejme lahko od svojih sodrugov, ki ne pridejo osebno v Trbovlje, pooblastila in bo imel toliko glasov, kolikor pooblastil. Za pooblastilo velja članska knjižica. Vsak dobi člansko knjižico takoj, ko vplača polni delež, ki znaša s pristopnino vred Din 5250. V Trbovljah se bodo izpremenila pravila, da bodo odgovarjala strankinim idejam, potem bomo oddali vsi svoje knjižice tam izvo-

Prodajajte in kupujte

vse samo pri „Slogi“.

Naslov:

Ljubljana, poštni predal 168

ali pa „Naprej“ v Krškem.

Varčujte!

Svoje prihranke pa vlagajte edino

le pri „Slogi“, ki jih obrestuje po 10%.

Hranilne vloge se izplačujejo kadarkoli, za slučaj

kakih zahrbtnih napadov so pa vezane na

3-mesečno odpoved.

Ilenim zaupnikom in ti bodo potem izvršili pravi občni zbor po kongresovih

sklepih (občni zbor „Sloge“ se po starih pravilih mora vršiti v Ljubljani).

Svoje gospodarstvo bo vodila „Sloga“ javno. Najbrž bomo objavljali tudi imena vseh zadrugnikov. Zato naj nam vsak, kdor iz kakršnihkoli razlogov ne mara biti imenovan, sporoči, da ga vpišemo kot neimenovanega. Čim manj takih tem bolje, k večjemu vsak deseti. Danes objavljamo samo vodstvo:

Točasno načelstvo „Sloge“:

ZVONIMIR BERNOT, pokr. tajnik SSJ in KDZ.

JOSIP PASTOREK, blagajnik ljubljanske kraj. org. SSJ in odbornik

ljubl. podr. Saveza grafičnih delavcev.

KAROL KISOVEC, železničar, član načelstva SSJ in KDZ.

Točasno nadzorstvo „Sloge“:

IVAN BARAGA, železničar, član načelstva SSJ in KDZ.

FRANC WARLETZ, član pokr. odbora SSJ in KDZ.

MARTIN UMEK, član nadzorstva SSJ in KDZ.

Za hranilne vloge jamči „Sloga“ v smislu zakona z dne 9. aprila 1873 z vsem svojim imetjem. Če ne bi zadoščal opravični dobiček tekočega leta, rezervni zakladi in zadrugno imetje, se zasežejo zadrugni deleži. Če pa še

to ne bi pokrilo zavez zadrug, se razdelijo daljša plačila na posamezne zadrugnike v razmerju števila in visokosti vplačanih deležev. Potem se zaveza neha (§ 8 pravil).